Extra commissievergadering gemeenteraad Vught, 27 oktober 2026

Kaderstelling invulling Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen.

Geachte leden van de commissie,

Graag maak ik gebruik van de gelegenheid om te reageren op het raadsvoorstel van het college met betrekking tot de asielopgave van de gemeente Vught. Mijn reactie beslaat vijf korte paragrafen. Ik wens u een goede, vruchtbare bespreking.

1. Het Vughtse college van B&W heeft in overleg met de minister en ook in zijn berichtgeving via de media herhaaldelijk dezelfde bezwaren opgeworpen tegen het bieden van opvang aan asielaanvragers conform de spreidingswet. Het college leidt het raadsvoorstel en de berichtgeving in *Het Klaverblad* van 14 oktober jongstleden nóg een keer in met dezelfde argumenten, wetende dat die wederom niet door de minister aanvaard zullen worden. Wat en wie wil het college hiermee bereiken?

2. Het college laat nu één argument achterwege dat bij herhaling door de vorige burgemeester werd gebruikt: namens de gemeente Vught zou hij in regionaal verband met andere gemeenten hebben afgesproken dat Vught geen asielopvangplaatsen zou hoeven te realiseren ‘in ruil’ voor de opvang van Oekraïense ontheemden. De gemeenteraad heeft dat voor zoete koek aangenomen. In openbaar beschikbare stukken tot juni 2026 bleek nergens iets te vinden over zo’n afspraak, die zeker op papier zou zijn gezet.

   Op 13 juni heb ik een verzoek krachtens de Wet open overheid (WOO) ingediend tot openbaarmaking van álle bestuurlijke en ambtelijke stukken sinds 2022 in verband met asielopvang door de gemeente Vught, inclusief alle verslagen van het Regionaal Regieteam (RRT). Aan dat verzoek is op 10 juli door de gemeente voldaan. Ik ontving 30 stukken die tevoren niet openbaar waren. Ook in die stukken was geen spoor te vinden van een afspraak die namens de gemeente Vught gemaakt zou zijn over de ‘ruil’ van opvangplaatsen voor Oekraïense ontheemden tegen géén opvangplaatsen voor asielaanvragers.

   Hoe beoordeelt uw commissie de handelwijze van de vorige burgemeester? Welk resultaat verwacht u als het college nu in overleg treedt met andere gemeenten, gegeven deze geschiedenis? Zou u het college willen meegeven om er in regionaal overleg naar te streven om in 2027 tenminste 192 reguliere asielopvangplaatsen te realiseren ‘in ruil’ voor het overnemen van evenveel opvangplaatsen voor Oekraïense ontheemden door andere regiogemeenten?

3. Het is opmerkelijk dat het college de verantwoordelijkheid voor de aanpak van de asielopgave nu ineens helemaal bij de raad legt. Het maakt zich heel klein, bijna onzichtbaar, tussen de minister die resultaten eist en de raad die er van alles van mag vinden. In plaats hiervan zou het college juist op dit dossier *leiderschap* moeten tonen. Dat begint met de allerbelangrijkste eerste stap: duidelijk maken dat het college bestuurlijk verantwoordelijk is voor het realiseren van een voorziening voor asielopvang conform de spreidingswet en dat het zich zal inzetten om de besluitvorming daarover in goede banen te leiden. Het gaat er niet om ‘perspectief te bieden aan de minister’, zoals in het raadsvoorstel staat, maar om een serieuze bijdrage te leveren aan de oplossing van de asielopvangcrisis die al veel te lang duurt en tot mensonwaardige toestanden in Ter Apel en andere gemeenten leidt. Uw commissie kan daarin een belangrijke rol spelen door het college dringend te vragen zich nu eerst duidelijk en positief uit te spreken vóór reguliere asielopvang in Vught.

4. In plaats van zelf leiderschap te tonen en duidelijk stelling te nemen, gooit het college ondoordachte suggesties voor locaties in de arena (Guldenberg, Zwijnsbergen). Dat levert alleen maar stofwolken op en vertroebelt de beleidsopgave. Eerst moet het doel van de gemeentelijke asielopgave worden vastgesteld. De gemeente kan twee middelen inzetten voor dat doel: een bestaand pand of complex beschikbaar (laten) stellen óf een voorziening voor asielopvang (laten) bouwen op grond die door de gemeente beschikbaar wordt gesteld. Die tweede optie blijft in het raadsvoorstel ten onrechte buiten beeld. Vervolgens dienen de belangrijkste criteria voor de plek en inrichting van een bestaande locatie of nieuwbouw te worden vastgesteld.

5. Tot slot nog dit met betrekking tot aandachtspunten die het college noemt in verband met voorwaarden die de raad kan stellen:
   - Regionale samenwerking: dat is een gepasseerd station (zie paragraaf 2), tenzij het college het regionaal overleg ingaat met de belofte om in 2027 tenminste 192 reguliere asielopvangplaatsen te realiseren.
   - Samenhang met andere opgaven: de minister heeft dat argument al meerdere keren afgewezen; het werkt alleen als Vught zijn aandeel in de opvang van asielaanvragers neemt en eventueel met andere gemeenten kan overeenkomen dat die een deel van de opvang van Oekraïense ontheemden overnemen die nu in Vught verblijven.
   - Omvang: de gemeente moet hoe dan ook voldoende asielopvangplekken bieden op basis van het geldende verdeelbesluit bij de spreidingswet.
   - Duur: het gaat niet om tijdelijke noodopvang maar om duurzame, reguliere opvang.
   - Transparantie: Het college moet zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid niet afschuiven op de raad, op inwoners van Vught, op andere gemeenten of op de minister. Het college bestuurt en voert uit, de raad stelt kaders en controleert.
   - Locatiecriteria: deze zijn afhankelijk van de visie op de plaats van asielopvang en van vluchtelingen in de Vughtse samenleving. Wilt u asielaanvragers en ontheemden bijvoorbeeld zo ver mogelijk weg houden van andere inwoners of wilt u bevorderen dat ze deel uitmaken van de samenleving?

Hoogachtend,

[redacted]

Vught, 22-10-2026